СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 254. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 28-го грудня 1945. No. 254. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, December 28, 1945. VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ — ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 — THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA — FIVE CENTS ELSEWHERE

ЯКИХ 50 МАЙНЕРІВ ЖИВЦЕМ ПОГРЕБАНИХ ВНАСЛІДОК ВИБУХУ

Ратункова виправа працює безупину для добуття доступу до яких 30—50 майнерських робітників, що їх відтяв від вступу до копальні вибух ґазів у закопі Стрейт Крік Кол у Пайнвил, в стейті Кентокі. Вибух прийшов в год. 8.30 ранку 26 грудня під землею у віддали дві з половиною милі від вступу до копальні. Із закопу видобуваються великі хмари диму, які перешкаджають ратунковій експедиції посуватися у глибину копальні. Полумя горить ввесь час від хвилини вибуху і тому люди на поверхні тратять надію на виратування нещасних.

ПРЕЗИДЕНТ ПОДАСТЬ СВОЇ ЗАВВАГИ ПРО КОНҐРЕС.

Президент Труман приготовляє свій звіт, на лад ґазетних звітів, про свої відносини до конґресу і до робітничих орґанізацій. Він скаже про все те в промові по радіо до народу в першім тижні січня 1946. Це має бути теж плян аґітації президента за його проектами для переведення пляну загальної військової служби і придбання заняття для кожного. Загалом кажуть, що президент буде говорити про „невиконану працю" у конґресі.

ЗАПОВІДАЮТЬ НОВІ ВЕЛИКІ СТРАЙКИ.

Юнайтед Електрикал, Радіо енд Машін Воркерс юнія відбула конференцію в департаменті праці у Вашинґтоні і опісля заповіла, що приготовляється до страйку. Страйк обійме 200,000 робітників у 76 підприємствах, положених у 22 стейтах. Внаслідок страйку буде застановлена продукція холоділень, машин до прання і машинок до припікання грінок.

Після Нового Року заповіджений страйк телефонічних робітниць і робітників в околиці Ню Йорку, однаке він негайно має бути п[illegible]ений на цілий край. Телефонічні робітниці зорґанізовані у 48 різнородних юніях в числі 250,000 людей. Урядовці, які мають обовязок посередничити в спорах між робітників виходити на страйк, щоб переперти свої домагання.

Докучливий страйк шоферів в автобусах на підміський лінії в Квінс у Ню Йорку покінчено після 12 днів завдяки посередництву посадника Ля Ґвардії.

ЖИДІВСЬКІ СКИТАЛЬЦІ ПРИБУВАЮТЬ ДО АМЕРИКИ.

На летунський майдан Ля Ґвардія в Ню Йорку прибув у середу 26. грудня літак Пан-Американ Клипер з Лісбони в Портуґалії, а другий з Горн, в Анґлії, і вони привезли 18 жидівських скитальців і 4 военних жінок американських вояків. Між скитальцями було 12 таких, що прилетіли до Лісбони з Німеччини, Румунії й інших европейських країв. Представник Гібру Шелтеринґ енд Ейд Сосаеті, Бернард А. Корнбліт заявив ґазетярам, що ці біженці це лише перша аванґарда яких 10,000—15,000 інших втікачів, які ждуть перевозу з Европи до Америки. Він сказав, що його товариство хоче найти приміщення для бюра на летунськім майдані для лекшого полагоджування справ, злучених з приїздом цим скитальців.

Провідник німецьких жидів, рабін Леон Бек з Берліну, який приїхав до Вашинґтону твердить, що зпоміж 200,000 жидів, які були в Німеччині в 1939 році, залишилося ледви 4,000 живими. Він каже, що дозвіл президента Трумана на перевіз скитальців з Европи до Америки причиниться до злагодження безвихідного положення жидів в Европі.

НІМЦІ ВИНАЙШЛИ ШТУЧНУ КРОВ.

Німці вчасі війни вживали мало так званої „кровної плязми", яку можна дістати від здорових людей для ратунку ранених на війні. Зате вони придумали хемічну мішанину звану перістон для ратунку ранених. Американська Рада для Хемічних Дослідів у Вашинґтоні твердить, що ця штучна кров не помагає, а радше е шкідливою для покалічених і тому не поручає її вживання в медицині.

ВОЄННА ФЛЬОТА МУСИТЬ ХОВАТИСЯ ПІД ВОДУ.

Член сенатської комісії для атомової сили Едвин Джансон з Колорадо, виявив, що внаслідок винаходу атомової бомби военна фльота в теперішнім виді є цілком непридатна до бою. Будучі военні кораблі, на його думку, мусять ховатися під воду і мусять бути спосібні гнати з небувалою скорістю, щоб не стати жертвою аомової бомби. Він теж каже, що мала субмалина, коли має на покладі малу атомову ракету, може знищити цілу военну фльоту. Отже, на його думку, всі кораблі, боєві чи перевозові, мусять вчасі війни ховатися під воду.

ВЗИВАЮТЬ ПІДТРИМАТИ КИТАЙЦІВ.

Вчасі пресової конференції в готелю Билтмор у Ню Йорку сказав полк. С. Нордлінґер, що Америка не сміє покинути Китаю під теперішню пору, бо її місце займе Росія, Анґлія або Франція.

Уряд приготовляє конференцію над покінченням режіму Франка в Еспанії

Уряд Злучених Держав приняв прихильно пропозицію французького уряду, щоб ще порозумітися з британійським урядом і на підставі рішення оцих трьох держав покінчити режім ґенерала Франка в Еспанії. Трудноші виявляються в тому, що існує окремий демократичний уряд для Еспанії, який перебуває тепер в Мексику, а на його чолі стоїть колишній премієр д-р Хуан НеҐрін, який схиляється в сторону комунізму. З Еспанії наспіли вісти, що ґен. Франко готовий уступити зо становища диктатора і завести поновно монархію в Еспанії. Королем мав би стати дон Хуан.

Ґазета Ню Йорк Таймс поміщує в „голосах читачів" опінію о. И. Фолія з Бабилону, який звертає увагу, що на випадок, колиб Америка хотіла завести демократичний лад в Еспанії, вона послідовно мусілаб взяти на себе місію перевести демократичний лад в Росії, в якій е менше свободи, ніж в Еспанії.

У ВАШИНҐТОНІ 24 ДЕРЖАВ ПІДПИСУЮТЬ УГОДУ З БРЕТОН ВУДЗ

Уряд Злучених Держав і представники 23 інших держав підписали формально фінансову угоду, випрацьовану на конференції у Бретон Вудз на початку цього року. На конференції запала постанова, що має бути покликаний до життя міжнародній банк з фондом $8,800,000,000 для надання стійности міжнародній валюті. З цього банку мають теж давати позички державам для відбудови і реґабілітації до висоти понад девять біліонів дол. З великих потуг ратифікувала досі цей договір Анґлія й Америка, а Росія ще отягається.

БРАЗИЛІЯ ВИКУПЛЮЄ ФОРДОВІ ПЛЯНТАЦІЇ ҐУМИ

Тимчасовий президент Бразилії Хозе Лінярез оголосив постанову, що уряд перебирає на власність плянтацію ґуми, звану Фордляндія, яка досі була власністю Форд Мотор Компанії із Злучених Держав Північної Америки. Форд інвестував у цю плянтацію близько $9,000,000, а Бразилія перебирає її за $250,000. Форд продав підприємство тому, що виявилися труднощі при найманню робітників на підставі законів Бразилії. Крім цього тепер більше поплатна продаж штучної ґуми, виробленої в Злучених Державах, ніж імпортування її з далеких лісів Бразилії.

Справа з атомовою бомбою віддана Асамблеї О.О.Д. для передачі Раді Беспеки цеї орґанізації

Як тільки проголошено в Москві, що скінчились наради міністрів заграничних справ „Трьох Потуг", почали американські кореспонденти, що обзнакомлені дещо з ходом нарад, [illegible] заповідати, що саме на тих нарадах вирішено. Отже твердять, що найважнішою проблемою була атомова бомба. Щодо цього при кінці нарад виглядало так, що всі погодились, щоби ту справу дати під рішення Асамблеї Орґанізації Обєднаних Держав з тим, щоби вона віддаіа її Раді Забеспеки О.О.Д. для дальшого розсліду і предложення пропозицій: щодо обміни дослідами над атомовою енерґією; щодо забеспеки, що та енерґія буде вжита тільки для мирних цілей; щодо виелімінування цеї зброї з военних арсеналів; і щодо забеспеки держав, що входять в склад О.О.Д. перед таємними міжнародними договорами в справі атомової енерґії. Теж мали зговоритись і щодо контролі над Японією. Віддано ту контролю чотирьом державам: Злучені Держави, Совети, Китай, а четвертий член контролі має репрезентувати Британію, Австралію, Індію. Совети теж згодились приступити до Далекосхідньої Дорадчої Комісії в Вашинґтоні, але під умовою ,що як у контролі над Японією, так і тут, має бути визнане право вета.

В ФРАЦІЇ УХВАЛЕНО ДЕВАЛЮАЦІЮ ФРАНКА

Конституційна французька Асамблея ухвалила новий курс для французького франка: один американський доляр вартує 119.107 франків. Теж затверджено фінансову угоду з Бретон Вудс та американську позичку, як і ухвалено інші міри, що мають помогти привести Францію до фінансової рівноваги.

В МОСКВІ РАДИЛИ І НАД СКИТАЛЬЦЯМИ В НІМЕЧЧИНІ

З того, що вже тепер пишуть американські кореспонденти про наради „Трьох Потуг" у Москві, виходить, що там радили і над справою скитальців в Німеччині. Росія домагалася теж відіслання до Советів і тих, що походять з балтійських держав, кажучи, що вони є советськими громадянами.

ВАШИНҐТОН ВИЗНАСТЬ УРЯДИ РУМУНІЇ Й БОЛГАРІЇ

У звязку з нарадами у Москві й визнанням уряду Тіта в Югославії, заповідають з Вашинґтону, що будуть теж визнані інші уряди, як в Румунії та Болгарії, що їм досі відмовлювано признання як тим, що не походять з волі народу, а тільки наставлені під натиском Советів.

ВІДБИРАЛИ СОБІ ЖИТТЯ З СТРАХУ ПЕЕД СОВЄТАМИР.—Шведська поліція мусіла насилу здержувати німців від себегубства і насилу відвести їх до корабля, що мав їх перевезти до Німеччини, яка є під советською владою, як це видно на образку. Німці, з ляку перед росіянами, воліли, як звідомляють, гинути в Швеції, як бути відданими советській владі.

КОНФЕРЕНЦІЯ У МОСКВІ СКІНЧИЛАСЬ, ЯК ЗВІДОМЛЯЮТЬ, З УСПІХОМ

Міністри заграничних справ Злучених Держав, Великої Британії й Советського Союзу закінчили свої наради у середу 26. грудня, як це сповістило советське радіо, згідно з тим, що передало радіо з Лондону. Секретар стейту Бирнс заповів, що матиме перед відїздом пресову конференцію, на якій обговорить справи, які були вирішені в часі нарад. Назагал заповідають, що наради треба вважати за успішні, але дехто дораджує бути осторожним і не глядіти на це надто оптимістично.

ФРАНЦІЯ НЕВДОВОЛЕНА.

Заки буде проголошений вислід з конференції представників „Трьох Потуг" у Москві, одно певне вже тепер, що хід тих нарад не вдоволив Францію. А це тому, що хоч Франції признано право підпису мирового договору з Італією, то відмовлено цього при договорах з Мадярщиною, Румунією, Болгарією, Югославією і Фінляндією. Поминаючи це, що Франція відчуває, що вона, як европейська держава є глибоко заінтересована в того роду договорах, іде їй теж про те, щоби чимскорше заняти між потугами те передове місце, яке вона займала в европейській політиці до вибуху війни.

ПОШИРЮЮТЬ КОМУНІЗМ В НІМЕЧЧИНІ.

Американські кореспонденти добилися цього, що дістали дозвіл обїхати німецьку територію, що є під советською владою. В розумінню советських офіцирів, що їх весь час супроводжали, ті кореспонденти мали „повну свободу" все бачити, всюди бути, про все писати. Та в американськім розумінню це була точно визначена рута, підчас якої можна було оглядати ті[illegible] там, де дозволено, а в ніякому іншому місці. Те саме було й з розмовами. Американські кореспонденти, яких було пять, вияснюють таку річ в той спосіб, що це є два різні розуміння „свободи". В советському розумінню це вважається „повною свободою", а в американському це оглядини після точно означеного пляну і під надзором та без індивідуальної свободи оглянути, те, що хочеться, чи говорити, з ким хочеться. Та не зважаючи на це, кореспонденти завважали багато цікавого. Найважніше з цього те, що урядовий апарат функціонує в советській зоні зручніше як в американській. Совети передали майже все в руки німців, а самі тільки все точно контролюють. До урядів допускають нераз навіть таких німців, що мали на собі марку націстів. Денаціфікація поступила в американській зоні дальше, ніж в советській. Зате в американській зоні не іде так добре з демократизацією, як іде з советизацією в советській зоні, де комунізм сильно поширюється. В тому помагає Советам червона армія. На її будинкаж виднікоть всюди советські лозунґи, що советська армія це армія народня, та що Совети є в Німеччині не на те, щоби поневолити німецький нарід, але щоб знищити націстівські потвори. Кореспонденти кажуть, що теж привернено там порядок та здержано грабежі й насилування жінок, що було там донедавна серед советського війська звичайною подією.

ЗАМКНУЛИ ПАЛЕСТИНУ.

Сіоністи в Палестині нарікають, що не зважаючи на гарні слова Бевина в Анґлії, а Трумана в Злучених Державах, цілковито припинено жидівську іміґрацію до Палестини. Та жиди далі дістаються до цього краю, але нелеґально.

ШУКАЄ ЗА ЕМІҐРАНТАМИ.

А. Кроаза, комуніст, французький міністер праці, заявив, що Франція буде потребувати три міліони чужинецьких робітників. Вже зачато переговори з Італією, щоб їх дістати, а дальші переговори будуть вестись у тій справі з Польщею, Бельґією, Нідерляндами і Еспанією. Надіються, що більша частина тих еміґрантів осяде в Франції настало.

ЗА БІЛЬШУ СВОБОДУ ІНДОНЕЗІЇ.

В Лондоні зачалися наради між представниками урядів Британії та Нідерляндів у справі ситуації в Індонезії. Кажуть, що Анґлія натискає, щоб Нідерлянди якнайскорше замирились з націоналістами і признали Індонезії більшу самоуправу. Британці хочуть забрати звідтам якнайскорше своїх вояків, найдалі до березня.

РОЗДАЮТЬ ДАРОМ ХАРЧІ.

Аліянтська головна кватира в Токйо наказала японському урядови роздати між бідне населення 25 метричних тон харчів, що вартують по цінах чорного ринку 75 міліонів ен. Роздано теж три міліони штук одежі. Все це забрано з складів японськоі армії й маринарки.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАПЛАТА ЗА УСТУПКИ

„Ви великі й справжні державні мужі!" — сказав Герінґ Чеймберлинови і Далядіє по конференції в Мінхені, як вони згодились на гітлерівські домагання в справі Судетів і поділу Чехословаччини. Теж і Гітлер стиснув їм за це руку. Та як тільки Чеймберлин і Далядіє відійшли, сказав Гітлер таке: „Що за мізерні хроби, оці Чеймберлин і Далядіє!"

Відчитувано це на суді в Норемберґу з оригінального націстівського протоколу з нарад по конференції в Мінхен, в 1938 році.

Така, як бачимо, диктаторська відплата тим, що їм піддаються і потурають з шкодою для свого власного народу, для своєї власної держави. Приходить вона тепер на думку, як вдуматись у новочасні уступства Сталінови і тим диктаторам, що він їх потворив на руїнах націстівсько-фашистівської диктатури. А треба памятати, що в усіх диктаторів є одна і тасама ментальність і одна і тасама етика. Вони однаково поводяться і з тими, з якими бенкетують, яким сердечно стискають руки і яких називають розумними і реалістично думаючими . . . Одних з них ліквідують задля своїх інтересів, в тому і найліпших приятелів і партійників, а про інших принаймні висказуються так, як Гітлер про Чеймберлина і Далядіє . . .

Та від великих річей перейдім до малих, на наш власний ґрунт, на наших маленьких „апізерів". Хто-ж вони? Це ті, що довгими роками виказували комуністам, що в Советах неволя та сваволя диктатури, за що їх советська преса лаяла; це ті, що виказували українським комуністам, що У.Р.С.Р. не є ніякою самостійною державою, фактично навіть не автономною, а тільки територією, якою править Кремль через своїх наставників, за що большевицька преса лаяла їх, відмовляючи їм за це чести, патріотизму і розуму; — а тепер пішли на угоду чи на уступки та відреклись цього, що перше говорили, і заговорили про Сталіна як такого, що „визволив" і „обєднав" весь український нарід та створив „вільну, незалежну і соборну Україну", сповнюючи отсим заповіти Шевченка і Франка. Це ті, що тепер популяризують московську вигадку про „старшого брата", яким мав би бути московський нарід, себто той, що вже самою льогікою історичних фактів міг би бути хіба тільки „молодшим братом", бож Київ старший віком від Москви, а ті, що жили чи живуть у Києві й в Україні чейже „старші", а не „молодші" від тих, що в Москві.

За цю зміну ті люди стали тепер у большевицькій пресі „розумними", „поступовими", „поважними", „широко відомими" і „основоположниками" усього нашого життя, яких „особливо цікаво послухати"...

Якщо тільки це має бути здобутком за уступства, то незавидна каріера тих, що так уступають, особливо, як ще мати на увазі уступства великих „апізерів" та це, як глядять на таких людців ті, яким вони уступають.

За що карається Україна?

Багато земляків, особливо „поступовці", питаються: „**Чому** терпить так Україна?". Християнин Шевченко питався інакше: „**За що** тебе сплюндровано, **за що**, мамо, гинеш?".

Це різні питання. Хто питається „чому", той шукає причини лихоліття в несприятливих обставинах, у „воріженьках", у причинах зовнішніх. Хто ж питається „за що?", той шукає причини лихоліття в нас самих, той ставить питання нашої **власної вини — гріха.** Шевченко знав чудово, що Бог „люті-зла не діє **без вини** нікому".

І в такому ставленні питання — велика моральна сила.

Бо лише той, хто не перекидає відповідальности за свої невдачі на сторонні сили, а — по мужеськи — шукає в собі їх причин, той тільки здолає, хоч упав, знов стати на ноги.

У нас кажуть: „вдержатись не було сили", „гола, фізична, брутальна сила збила нарід з ніг"... Не слушно! **Всім кермує не фізична матерія, але дух.** Виходить, **охляли ми духом,** коли зло затриумфувало над нами! Виходить, по противному боці було більше мудрости, більше завзяття й більше відданости своїй справі... Більше всього того, що робить твердими людські руки. Бо часто „сини цього віку догадливіші від синів світла". (Лука, XVI, 1-9).

У чомуж була наша вина?

Франкові ввижався наш народ „мов паралітик той на роздорожжу". Чому-ж той „паралітик" досі не може сцілитися Чому? — Коли Христос сцілив одного хворого, то сказав йому: „Іди, **віра твоя спасла тебе!".**

Віра! Отже: чи мали ми ту пристрасну, велику, що гори зрушує, віру в свою слушну справу? Чи вірили твердо й непохитно, що розпадеться царство зла? Чи горіли святим бажанням перемінити нашу мрію в дійсність? Чи вірили в **невидиму** і ще **неіснуючу** у фізичному пляні правду, як в **існуюче** і **видиме?** Так сильно й непохитно, що ні погрози, ні баламуцтва, ні спокуси лукавого тої віри не змогли захитати?

Далеко, далеко не всі мали таку віру! І не тільки серед „овець", але й серед провідників... Нашу правду висміювали: „Це-ж шовінізм! Це-ж „вузький провінціоналізм", — ваша права, — а ваші герої — „розбійники, злодії, пятно в вашій історії!" Хіба в наш „поступовий вік" думають про національні держави?! Як можна мати таку тісну голову!", — казали апостоли зла.

І багато було з нас таких, що слухали „витріщивши очі" і міркували: „А може й справді не ми, а вони, мають рацію Може так і треба?". І йшли за вовками в овечій шкурі, і кланялися чужим ідолам „нової Европи", — чорно-біло-червоної, чи просто червоної.

Скільки ж то було і є ще між нами таких, що отим „чужим богам" пожерли жертви, омерзилися, що мали і богові свічку і чортови кочергу, що не відрізняли своєї правди від омани диявола, що пактували з ним, або прислухалися до його улесливих слів... Бо **більшу віру** в свою „**правду**" **мали слуги зла, ніж в свою правду „сини світла", борці за слушну справу.**

Крім віри в свою правду, треба мати **віру в себе,** таку, як мали святі апостоли, які вірили, що Господь післав **їх** благовістити нову істину і спасати світ від триюмфуючого зла.

Чи багато з нас, особливо з тих, що мали вести, мали цю віру в **своє** покликання? Що лише їх вибрав Господь вести їх Країну на шляху до великого майбутнього? Країну, вибрану й покохану ще св. первозванним апостолом Андрієм?

Дехто, але чи багато? Чи не були між нами такі, що вірили баламутствам, які, прозиваючи князів і гетьманів наших „гнобителями народу", канонізували своїх володарів? Які, виклинаючи „зрадника Мазепу", звеличували його погромника, того „першого, що розпинав нашу Україну" і ту „другу, що доконала"!? Чи не були такі серед нас, що нас же вмовляли, що „**не нам**" вести народ до волі, що **не серед нас** повстануть нові Вашингтони й Болівари?! Що для „хахла" вистачить „рідна пісня" й „рідна мова", а порядкувати має хто інший, всякий на „нашій не своїй землі", лише **не ми!**

Що-ж дивного, — як казав пророк, — що ми, що „служили чужим богам на своїй землі", стали служити чужинцям на несвоїй землі?".

Віра в свою Правду... Віра в себе... І ще треба відважно **ісповідувати** цю віру („Вірую, Господи,, й ісповідую"). Мати відвагу, за ту віру постояти, хочби проти всіх. **Не лякатися** страшних — нераз сил матерії, які зараз нападають на нас, як лиш сумнів закрадеться в наші серця.

Так довго йшов по схвильованому морі св. Петро, як довго його дух нехтував фізичними силами цього світу. Коли-ж **на мить подумав про** них — став тонути. Так і в нашому життю: лиш той, хто відважно йде, ведений тільки своєю невгнутою вірою, дійде до мети.

Хто-ж почне вираховувати марним розумом людським (по чийому боці більша сила?), зачне думати, що нема що „пориватися з мотикою на сонце" (бо-ж „не герої ми й не богатирі!"), хто забуде про те велике в нас, що не дасться ні зважити, ні зміряти, ні обчислити — про Дух, що поборює матерію; хто зачне зглядатися на землі закони: „як мало нас; Який є сильний ворог! Яка невідповідна хвилина! Які розбурхані хвилі!", — той почне тонути, той піде на дно, куди його потягнуть його сумніви і його маловірство.

Його брак віри в себе, в свою справу, його брак відваги.

Чи наша пристрасна віра в силу непереможну Духа Добра перевищувала — на терезах історії — диявольську віру в силу зла противників? Чи наша віра у вищість духа над матерією була настільки сильна, щоб поконати її люту? Чи наша віра в своє покликання боротися зо злом давала нам твердість духа: не кланятися чужим ідолам?

І нарешті — **що найважніше!** — чи шукали ми безнастанно, в тривозі, в муках і в гарячому пориві, **контакту з божественним Праджерелом нашої душевної сили й духової твердости?**

З тим Праджерелом, яке єдино не дає нам впасти в розпач? Яке дає твердість аскета серцю і силу титана рукам? І яке єдино дозволить нам поконати царство зла?

Хто уважно задумається над цими питаннями, не дасть на них позитивної відповіді.

Брак цієї віри — ось в чому була наша вина, ось в чому **причина нашої кари.** Були серед нас ті, що мали цю віру. Але, виходить, треба, щоб таких було більше. **Пасивне страждання не дає викуплення.**

Лише таке, як на Голгофті: звязане з нелюдськи-сильною вірою в перемогу Духа над матерією і Правди над Злом.

Лише тоді наше страждання стане стражданням викуплення: „Ви будете плакати і ридати, але світ зрадіє, ви будете сумні, та сум ваш буде в радість". Як у жінки, яка по муках і болю „не памятає вже смутку від радости", що дає світови нове життя. (Іоан. XVI. 20-21).

Шукати причини лиха **в собі самих,** в свойому маловірстві і охляності! — ось початок до видужання.

Бо „Бог люті-зла не дає без вини нікому", — ні одиниці, ні нації.

Є між нами такі, що перейшли пекло за ці шість років. І то не такі, що „без одваги і бою на путь заблукали згубливу" й страшну, — лише такі, які активно боролися з силами зла.

Їм належиться навчати нарід, що — яка не булаб сильна матерія ,вона — ніщо! — супроти сили Духа, який перемагає все. — („Вістник", Париж, Франція).

Дмитро Стяг.

Микола Чубатий.

Велика Трійка чи Обєднані Держави?

Президент Труман в. часі недавної своєї пресової конференції заявив, що не буде вже більше зіздів Великої Трійки, себто президента Америки, премієра Англії та диктатора Советів. Причини, чому зізди голов трьох потуг світа малиб на майбутнє перерватися, подали такі, що скоро зачне свою працю нова міжнародна організація Обєднаних Держав — і вона повинна переняти на себе дальшу роботу в порядкуванню світа, як переняти теж на себе відповідальність за дальшу долю повоєнного порядку.

Сказавши правду, цю заяву президента Трумана приняли всі свободолюбні люди з почуванням полекші, бо ніде правди діти багато клопотів для світа та багато трагедій для людства, що й так вже шість літ страждало, приходило від тих зіздів голов держав, відбуваних в Тегерані, в Ялті та останньо в Потсдамі.

Перший зізд в Тегерані відчуває на собі болюче саме ця країна, що дала гостинне пристановище тому зіздови на своїй території та дозвіл перевозити воєнні матеріяли для ратування советської Росії в часі її найважчого положення, коли Гітлер зі своїми безпощадними націстичними ордами підходив вже під самі мури Москви.

Іран позволив тоді перевозити через свою територію воєнні матеріяли, позволив поміж іншими союзними арміями прийти на свою територію теж і советській червоній армії. Завдяки цьому нині має Іран повстання в перськім Азербейджані та всі вигляди стратити цю свою провінцію з багатими нафтовими зложами.

Ялта кожного дня звучить зловіщо в ушах українця по всьому світі сущого, як грізна назва, що несе зі собою новочасне невільництво для людини та видавання її на смерть в руки червоних опришків, дарма, що ця людина нічого більше на світі не завинила крім цього, що до її особи привязали, проти її волі, тавро бути советським громадянином, себто невільником червоної імперії. Раз ти маєш стемпель, що ти советчик, так мусиш вмирати під большевицькою стенкою, або конати на невільничих роботах, деб ти не опинився, в якім царстві та в якім государстві на земській кулі. Так сказано було в Ялті на другому зізді голов держав.

А третій Потсдамський Зізд важкою карою впав на міліони мирного населення східної Німеччини та Чехословаччини. Потсдамський Зізд дав дозвіл міліони людей позбавити права бути людиною. Демократичний президент Бенеш, опираючися на дозволі Потсдамського Зізду, завів у себе в Чехословаччині правдивий націзм з відзнаками на раменах, для людей іншої раси, зі забороною одній частині громадян їхати трамваями, автобусами, залізницями, ходити до театрів, а навіть уживати пошти для пересилання листа. Один німецький націзм згинув, а новий чеський народився.

Звірині інстинкти націстів Гітлера вимордували, як кажуть, біля шість міліонів невинного жидівського населення. А тепер в Польщі, роздутій по Одру, на територію, де ніколи в історії Польщі не було, та де досі не було й одного відсотка польського населення, вимордовують морозом, голодом та примусовими депортаціями нових шість міліонів німців. Дехто твердить, що це число подвоїться, заки ця операція закінчиться.

Ніхто не може заперечити, що німецький нарід поносить певну відповідальність за злочини німецьких націстів, даючи їм піддержку тому режимови впродовж кільканайцяти літ. Одначе годі ствердити, як далеко іде ця відповідальність. Треба брати теж під увагу національну психозу, витворену націстами та добре зорганізовану працю Ґестапо, що ціле населення тримало під терором. Одначе все таки ледви чи аж міліони людей винні смерти, якій то присуд видала Чехія та червона Польща на міліони всеж таки людських істот, хочби і германської раси.

Ніхто хіба не сумнівається, що таку саму відповідальність як німецький нарід за злочини Гітлера та його системи, поносить російський нарід за його попирання кривавого режиму Леніна - Сталіна. Подібно як Гітлер вигинищив міліони невинних жидів, так Сталін винищив міліони невинних українців. Всеж таки небагато найшлосяб між українцями таких типів, що хотілиб у відплату винищити міліони москалів за злочини їх червоного лідера, коли цей червоний режим завалився. Це було нелюдскістю. Певні засади нашої цивілізації хіба обовязкові для цілого світа!

Правда Потсдамські Постанови говорили про людське перетранспортування тих міліонів, з хат та осад, в яких жили їх предки від щонайменше сім соток літ, але проте таки можна було предвиджувати, що людська бестія розпустить свої пазурі.

Зрештою так само Потсдамські постанови в справі адміністрації Німеччини показалися нереальними та вже треба їх зміняти. Одним словом зізди Великої Трійці не лишили за собою доброї памяти і можемо сказати: Слава Богу, що минулися... Постанови вирішувані в найбільшій таємниці, автократичним способом, закриті від публичної опінії, не принесли ні щастя тим народам, до яких вони відносилися, ані спокою в світі. Вони ще були можливі в часі війни, коли йшло про усталення воєнної стратегії, одначе вони вже стали пережитком, коли війна скінчилася. Тепер прийшла черга на полагоджування міжнародних справ в інший, більше демократичний спосіб, під контролею публичної опінії світа, від якої так постійно втікають Совети, завзятий прихильник таких зіздів.

Та ледви президент Труман висказав свої погляди на майбутність зіздів Великої Трійці, як появилася заява секретаря стейту Бирнса, що знов відбудеться конференція міністрів заграничних справ трьох великих держав. І дійсно, кілька днів пізніше, він виїхав на таку конференцію до Москви. Яка ціль тої нової конференції трьох менших з Великої Трійці. В офіційнім комунікаті було сказано, що ціль конференції є радше приготовити співпрацю трьох великих держав на терені міжнародної організації, якої перше засідання має бути скликане вже в другій половині січня цього року. Це немов доповнялоб погляди, висказані през. Труманом про кінець зіздів Великої Трійки.

Виїзд секретаря стейту Бирнса до Москви вияснили, що це звичайна конференція, яка по постановам в Ялті мала відбуватися що четверть року. На ділі ціль конференції є з одного боку вийти з тої мертвої точки, на якій стала конференція тих самих учасників в Лондоні. Відомо, що лондонська конференція міністрів пяти великих держав, Америки, Британії, Советів, Франції та Китаю, закінчилася повною невдачею. Погляди Советів та чотирьох інших партнерів розійшлися цілковито. Советська Росія прямо зажадала, щоби над справами мира європейських держав, сусідів Советів, не мала голосу ні Франція ні Китай. Совети домагалися ось так воскресення давньої Великої Трійки.

Тепер Америка та Англія знов пішли на уступки Сове-

ЕДМОН АБУ

ТРАГІЧНИЙ КОМІК

4)

"6-го вересня у приявності членів царського двору і найкращого товариства, суперник наших найкращих артистів славний Шийка виступив уперше в "Михайловському Театрі" в "Сестрі Жоврісі". Він мав повний успіх і колишній артист "Пале Рояль" у Парижі зібрав оплески, квіти і різні дарунки. Коли наш театр зуміє заанґажувати ще одного або двох таких акторів, тоді він не матиме рівного в цілій Европі. Шийку заанґажували з річною платнею 6000 рублів і з доходом одного бенефісу".

Павлина вже не плакала. Вона перейшла до категорії "покинених жінок".

Увесь Париж після передрукованої новинки про побут та успіхи Шийки почав спочувати Павлині і критикувати її чоловіка. Люди казали.

"Як можна покинути таку гарну жіночку, якій не може ніхто нічого закинути і це після річного подружжя! Як можна залишити вісімнацятилітню жінку саму! І то без причини, без мотиву, для звичайної примхи! Чим він може себе виправдувати? Заздрощами? Але-ж Павлина була зразковою дружиною! вона не дала себе торкнути!"

До того додавали ще коментар, що Шийка покинув жінку незабезпечену. Уже про те, що вона добре заробляла в театрі і не згадували. Не згадували і про те, що її чоловік залишив їй усю хатню обстанову та все срібло і що вона все те порозпродувала, щоб перенестися до скромного мешкання свого батька на четвертому поверсі.

Усі чоловіки їй спочували; головно маркіз та його приятелі, що приходили з ним до театру. Але вона не впускала нікого до своєї хати; вона мешкала разом з одною кревнячкою у своому віці та служницею. Батько не потішав її, бо запивався. У своїй самотності Павлина переходила в думці всякі проекти і зважувалася на всякі непрактичні постанови. Раз хотіла продати все своє майно і виїхати до Петербурга, щоб кинутися в обійми свого чоловіка, то знову рішала, що булоб справедливіше видряпати йому очі. За якийсь час вона змінила настрій — бажала залишитися в Парижі, показати всім, що є зразком чеснотливости і зворушити всіх своїм удовиним станом, щоб придбати назву театральної Пенельопи. Її фантазія піддавала їй ще інші проекти, які змінялися.

Шийка після своїх перших успіхів написав їй ніжний лист. Його гнів минув, бо він не бачив довкола себе суперників і дивився твердо на світ. Він прохав у Павлини вибачення, прохав її, щоб вона приїхала до нього і що він найшов для неї місце. На жаль ці його слова прийшли до Павлини саме у хвилині, коли вона сиділа з своїми трьома приятельками і виливала своє обурення на свого чоловіка. Шийка сподіваючись прихильної відповіді, почув себе дуже враженим і більше до неї не писав.

У листопаді жаль Павлини до свого чоловіка ще змінився під впливом розмов з приятельками. Одного ранку коло 11-ої години, вона одягалася перед дзеркалом, щоб іти на пробу. Її своячка вийшла з хати, залишивши ключ у замку з коридору. Павлина скрикнула, коли побачила у дзеркалі якогось маленького поганого чоловіка у бобровому футрі.

—Хто ви такий? чого тут хочете? прошу вийти!... — почала кричати.

— Я вас не люблю і ви мені не подобаєтеся — відповів чоловічок дуже збентежений.

— А чи я вас люблю?! прошу вийти...

— Ні, я не з тих, що вас люблять... ви мені — —

— Якийсь нахаба! Коли не вийдете звідсіля то я пічну кричати!

Тоді чоловічок зложив побожно руки і сказав благальним голосом:

— Вибачте мені, пані. Я не мав наміру вас образити. Я переїхав сімсот миль, щоб зробити вам одну пропозицію. Я приїжджаю з Петербурга... я мало знаю по французьки. Я приготовив собі те, що я мав вам сказати, але ви мене так залякали.

Він сів і обтирав собі піт з чола. Павлина закинула на плечі шаль, бо не була ще одягнена.

— Пані! — говорив чоловічок далі — не гнівайтесь, що я вас не люблю. Ваш чоловік пан Шийка повівся зі мною скандально. Я князь Васильков, маю міліон рублів доходу, але що я не служив ніколи у війську....

— Все це мене не обходить.

— Я знаю... Але я приготовив те, що хочу вам сказати... Отже послухайте пані... я не гарний ані, як то кажуть, молодий. Я дуже нервовий і маю нервові тіки, з яких сміються з мене у товаристві. Це не перешкодило мені закохатися в дуже гарній особі, з доброї родини і освідчитися їй. Її родина згодилася на шлюб з огляду на мій маєток і Варвара (так вона називається) вже готова була вийти за мене, коли нараз ваш чоловік мав пекольну ідею...

(Далі буде).

Між молотом і ковалом

КАЖУТЬ УКРАЇНСЬКИМ СКИТАЛЬЦЯМ ВЕРТАТИСЬ ДОМІВ. АБО НАРАЗИТИСЬ НА ГОЛОДОВУ СМЕРТЬ.

Дня 1. грудня б. р. Манчестер Ґардіен, подав у редакційній статті під наголовком „Проти людяності", між іншим, таке:

„Советська Росія ставить у клопітливе положення своїх друзів домаганням, щоб вони передали їй всіх балтів і українців, живучих поза теперішними кордонами Советського Союзу, безогляду на те, чи вони були советськими громадянами перед війною, чи ні. Тепер звернено увагу на шведів, де скоро мають заладувати на російський корабель для депортації 157 балтів, які служили в німецькій армії підчас війни (може й не з власної волі). До цього не дійде хіба тоді, як зростаючі протести спонукають шведський уряд зломити свою обітницю, або як ті балти заздалегідь наложать на себе руку. На лихо, це не є винятковий випадок. Загально відомо, що советський уряд домагається від британських та американських чинників передати йому всіх балтів і українців, які є в їхніх зонах у Німеччині. Це домагання слушно відложено на тій підсатві, що ми не можемо змушувати тих людей вертатись проти своєї волі, як вони не були советськими громадянами перед 1939 роком. Але не всім відомо, що в многих випадках російські звязкові, офіцири переконали британських та американських офіцирів, що українські й балтійські скитальці в дійсності є советськими громадянами й тому повинні бути видані російським чинникам. Траплялось, що британські та американські офіцири фактично помагали, заманювали або й насильно заладовували тих людей на троки для депортації. Таке поступовання можнаб помістити і в акті обвинувачення на суді в Норемберґу. Але нам виглядає, що якби справу відповідно вияснити росіянам, то вони перші згодилисьби. Та безогляду на те, чи вони годяться, чи ні, таке поступовання мусить припинитися, бо ми є в силі його припинити".

Але не припинено.

Тверезий голос поважного англійського часопису, що віддзеркалює опінію всього гуманного, сумлінного й волелюбного суспільства, на жаль, був голосом в пустині. Кілька днів пізніше ми почули про спробу масового самогубства згаданих балтів у Швеції. А далі наші канадійські пресові аґенції принесли вістку, що британські окупаційні чинники поробили заходи депортації в Совети зі своєї зони в Німеччині всіх скитальців, що походять із земель, які тепер є в складі Сов. Союзу.

Слідом за цим ми отримали алярмуючу вістку з дуже вірагідного українського джерела в Европі, яка не тількu потверджує попередні вісти про спробу масової депортації українських скитальців у Совети, але й докладніше виясною цілу справу. Західно-аліянтські окупаційні чинники звернулись до всіх українських скитальців негайно зголошуватись до переходових таборів, звідкілля відішлеться їх у советську зону в Німеччині. Хто не повинується цьому наказови, той буде позбавлений всякої допомоги в харчах і т. ін. Ввиду такого негуманного розпорядку скитальці, які не можуть вертатись домів, опинились у незвичайно критичному положенню, тимбільше, що це зимова пора.

Екзекутива Комітету Українців Канади поробила всі можливі заходи, щоби канадійські авторитетні чинники інтервенювали в справі тих наших скитальців, та щоб принайменше виклопотали в британських чинників, аби ті українці скитальці, які не можуть вернутись домів, не були позбавлені опіки й допомоги УННРА та міжнародніх гуманітарних установ.

(З Канцелярії КУК).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

БРУКЛИН, Н. Й.

З похорону вояка на допомогову акцію.

Американський вояк, Михайло Волічинський, проживши 28 літ і вислуживши 4 роки і 11 місяців на фронті проти Німеччини в Европі, повернув до Злучених Держав. Після короткого побуту в домі своїх родичів у Бруклині його покликали ще до табору в Арканзо, а потім дали йому „почесне звільнення'' з військової служби. Та Михайло потішився ледви 10 днів повною громадянською свободою, бо вже 11-го дня тобто 31. жовтня, вийшовши на вулицю по сніданню, упав мертвий, очевидно внаслідок вичерпання зо сил, бо в бою ніколи не був ранений. Його поховали в суботу 3. листопаду з української православної церкви при 14 вулиці в Ню Йорку, а після похорону запросили родичі покійного Михайла, а це Григорій і Марія Волічинські гостей на перекуску до Українського Національного Дому в Бруклині. Приявний о. Цукорник виголосив промову про небіжчика, підносячи його чистий характер і працю для українських біженців, яких він стрічав в Европі, а пані А. Богдак візвала гостей зложити жертви для Зл. У. А. Д. Комітету на допомогу українським скитальцям. Зібрано й передано на ту ціль $45. **Сусід.**

там, бо на конференції в Москві немає ні Франції ні Китаю. Офіційний комунікат про те, що московська конференція це правильна, чвертьрічна конференція заграничних міністрів Великої Трійки, а не продовження конференції в Лондоні, це очевидне закривання уступства Советам, щоб їх удобрухати. З цеї теж причини конференцію скликали до Москви, де найкраще советські делеґати люблять радити, маючи під боком, „ясне сонічко", Сталіна, що може кожної хвилини освітлити Молотову неясні його погляди, що деколи заводять його в такий сліпий кут, як це сталося на конференції в Лондоні. Там він загнався у своїй самостійности задалеко, допускаючи до дискусії над справами мира з з Італією, Угорщиною та з іншими сусідами Советів також двох других партнерів Пятки. Загнавшися без проводу Сталіна в сліпий кут, домагався потім скреслення всього того в протоколі. Тепер він беспечніший.

Другою важною справою, що денервує Совети це атомова зброя, що її виявлення домагалися Совети вже передше. Совети є також за абсолютним утриманням права вета, себто спротиву на Раді Безпеки Орґанізації Обєднаних Держав. Це право вета великих пяти держав тепер, перед скликанням першого засідання, Обєднаних Держав сильно атакують малі держави та невідомо, чи не збрикаються проти диктату Великої Трійки та не зажадають пересипання постанов в Сан Франсиско в більше демократичнім дусі. Провід в цій опозиції веде Австралія, маючи за собою живу симпатію мало не всіх малих держав, за виїмком сателітів Советів.

Проте не диво, що Совети щораз більше скептично ставляться до самої Орґанізації Обєднаних Держав, боячися, що коли їх „демократизм" та „їх розвязання національних проблєм" в Советах прийдуть перед публичну опінію світа, то вони лишаться осамітнені серед того зборища світа та морально будуть побиті, хоч мають сильну червону армію. Колиж візьметься під увагу винищення Советів, зокрема України та інших західних провінцій, коли узгляднится ферpermент в рядах ветеранів червоної армії, що побачили інший світ в Европі ніж той, що його їм малювала комуністична партія впродовж 20 літ, то стане ясним, чому Сталін волів би знов оминати світла дня та бути тільки самому сонічком на Кремлі. Він свідомий, що своїми брутальними методами правління, своїм диким імперіялізмом не зможе морально утриматися в світі.

Тому Сталін волів би цю стару Велику Трійку, де можна і поговорити ясно, і попити водкою, і перевести свої пляни теоризуванням учасників. У всякому випадку Америка та Англія здетерміновані перенести головний тягар праці порядкування світа на міжнародне форум. Піде за ними Советський Союз чи знатуриться та піде на шлях ізоляції — покажуть найближчі місяці. Від того залежить хто закінчить своє життя — Велика Трійка чи Обєднані Держави.

Балканська демократія

Швайцарський часопис „Базлер Нахріхтен з 3. XII пише про вибори в Югославії:

„Вибори відбуто поза залізною заслоною. В Югославії і Болгарії спротивився СССР енергійно всім закидам проти „нової балканської демократії". Наслідком цього була „велична перемога" всіх опанованих комуністами фронтів. Російське поступовання при цих виборах виявляє остаточно, де ССС не дозволяє комусь втручатися. Він так мовити заняв позиції, на яких він рішив провадити переговори про справи невирішені поміж великим державами. Федеративна народня республика Югославия проголошена 29. XI в Білгороді є лише дальшим кроком в напрямі до далекосяглих цілей. Цілий шерег доконаних фактів допровадив до цього акту ,який в ніякім разі неможна уважати остаточним вислідом. „Народню Республику Югославию" не можна уважати справою обмеженою її власними межами... При цій нагоді треба ствердити, що засади, за які провадилось війну проти націзму і тиранії, і які було проголошено в різних інтернаціональних деклараціях, а перше завсе в Атлянтійській Карті, зазнали цього разу в Югославії дошкульної поразки. Югославяне напевно не принеслиб стільки жертв в боротьбі проти червоного прапору з гаком хрестом, колиб вони могли припускати, що по нім прийде прапор тоїж барви, але з серпом і молотком. Ці символи можна було пізнати вже в 29. XI, коли президент союзних зборів заявив: „Наша народня республика не західно - европейського типу". Цей напрям виявився ще виразніше 1. XII, коли було утворено щось подібне до „Найвищого Совету", а саме „Президію Конституанти" з що найвище 30 членами. Мимоволі накидається порівнання її президента Рибара з Калініном, та премієра Тіта з Сталіном. „Таймс" і „Ню Кронікл" з 1. XII здається погодились з таким розвитком політичних відносин в Югославії. Але цей кавалок ледви чи вистарчить, щоб вдоволити „потреби Советів в забезпеченнях". По проголошенні республики в Югославії лишаєть ся лише дуже короткий шлях до болгарсько-югославянської федерації. А тоді буде домагатися Трієсту і Сальоник держава, що числитиме 25 міліонів населення".

Той же часопис з 10. XII., повідомляє з Софії: „Керманич соціял-демократичної партії Болгарії, Пастушов, виступив гостро проти відомого комуніста Дімітрова в часопису „Свободен Народ" зазначуючи, що перед виборами Дімітров заперечував, ніби він має намір запровадити республику і зробитися її президентом, але по виборах він зажадав проголошення республики. В цім бачить соціял демократична партія не відновлення демократичної республики, а тріюмф диктатури незначної меншости. Ані уряд, який не є справжнім заступництвом, ані парлямент створений всупереч конституції не мають права пропонувати реформи конституції болгарському народу.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„БЕЗХАТНИЙ"

Уже скінчився фейлетон „Свободи", нагороджений конкурсовою премією У. Н. Союзу. Маю на думці повість О. Лугового „Безхатний". А що я ту повість читала з великим зацікавленням, то хочу погратулювати „Свободі" і У. Н. Союзови, що це помістили.

Теж хочу сказати, що знаю з мого власного досвіду, що те, що описав п. Луговий про давнє життя в Канаді, є чиста правда. Я жила в Канаді перед понад 30 роками, бо тамтуди спершу прибула з рідного краю, заки опинилась у Злучених Державах. Там я добре приглянулась, що приходилось переживати нашому бідному іміґрантові. І не тільки приглянулась, але багато з цього лиха сама пережила, працюючи довгі години забезцінь. Ніхто нами дівчатами не журився, а радили хіба ті, що діставали дешеву робочу силу. Так було на фармах і так було в місті.

Те, що описане в повісті „Безхатний" треба не тільки читати, але і старатись зрозуміти, тоді те оповідання буде живим і інтересним. Автор так то описав, якби те все сам переживав.

Закінчу хіба тим, що таких оповідань з життя наших людей в Злучених Державах і Канаді треба більше. А те, що оцінюємо такі писання, може бути заохотою для інших, що мають до цього спосібности, ще більше писати на такі теми.

Ева Дудяк,
Грейт Медовз, Н. Дж.

—o—

ХТОЖ ЗА НИХ ОБІЗВЕТЬСЯ, ЯК НЕ МИ?

Кожний з нас, що живе в такій місцевости, де є поляки, мусить завважити, як вони постійно дбають за Польщу і польський нарід, навіть і ті, що Польщі ніколи не бачили і в ній не були. Всюди радять, протестують, пишуть до газети, збирають жертви, і то великі, не тільки між собою, але й між американцями. Хай тільки появиться в газеті якась вістка, неприхильна для Польщі, так зараз це справляють. А чи ми, американські українці, так поступаємо? Чи ми висилаємо телеграми і письма з кожної місцевости, від кожного товариства, від кожної церкви до президента нашої держави, до уряду, чи до конгресменів і сенаторів? Правда, нас нема так багато як поляків. І не маємо своїх конгресменів у Вашингтоні, як вони мають. Але наших рідних у старім краю мучать ще гірше як поляків! Нашу церкву переслідують большевики найгірше з усіх церков. Мордують не тільки світську інтелігенцію і селян, але й священиків та митрополитів. І такі річи діються, а в світі ніхто й не обізветься. Щож тоді буде, як ще й ми будемо мовчати?

Не кажу, що ніхто нічого не робить. Я тільки за те, щоб усі робили, щоб усі відзивались, а не тільки спихати на наші Комітети.

Те, що діється з нашими бідними скитальцями в Европі, є страшне, бо вказує на те, що вже українському народови не сподіватись ратунку від нікого. Та за таке ми не посилали своїх синів з Америки до Европи! Питаймо і ми Вашінгтон, чи то така правда має тепер настати. Ми чесно й вірно служимо Америці й тому вимагаймо від нашого уряду, щоб принаймні не помагав большевикам добивати до решти найсвідоміших синів і дочок України.

Та пишім усі! З кожної громади, з кожної церкви, з кожного товариства і сестрицтва.

Б. П., Вилкіс-Бері, Па.

БОМБА, НАД ЯКОЮ ДАЛІ ДИСКУТУЮТЬ.—Це є дим з тої першої бомби, киненої на японське місто Нагасакі, що отворила очі не тільки Америці й Японії але й цілому світови на наслідки вживання цеї страшної зброї.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

—o—

КЛІВЛЕНД, О. — Сестр. Н. З. П. Д. Марії, від. 112. буде мати **річні збори** 1. січня в годині 1. пополудні. Просимо всіх члениць явитися, бо буде звіт з цілого року і вибір уряду на 1946 рік. — За уряд: Марія Ліска, предс.; Кат. Габрієвська, фін. секр.; Параня Різун, кас.; Ева Лялюк, рек. секр.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — В збірці з Листопадового свята, проголошеній в Свободі з 29. листопада, мають бути ще такі жертводавці: Дора Кульчицька $5, Іван Гудима $5, Т. Стефанів $2, Муравський $2.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 12. грудня 1945 р. помер у 56. році життя

ПЕТРО МАЛІБОРСЬКИЙ,

довголітний член Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223 У. Н. Союзу в Вилкс-Бері, Па.

Походив з села Станьків, повіт Калуш, Галичина, Західна Україна. Полишив жену Евдокію, в тяжкій недузі сестру Магдалину Леськів, трьох синів: Миколу, Михайла і Теодора, котрий служить при американській маринарці, і 3 дочки: Марію Магдалину і Анну, та одного внука; всі належать до У. Н. Союзу.

Похорон відбувся в суботу, 15. грудня, при великій участи його родини, приятелів, членів згаданого відділу і членів інших відділів У. Н. Союзу. — В. Й. П.!

Ів. Чолій, предс.

ПОШУКУЮТЬ

Де є ПЕТРО ЛЕВОЧКО, син Михайла Левочко. Пошукує його Олекса Нечипор, котрий знаходиться у Німеччині. Адресувати до:

PAUL KOZNARSKY
4519 N. Smedley St., PHILA. 40, Pa.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОТРІБНО СТАРШОЇ САМІТНОЇ ЖІНКИ

до помочи в домашній роботі при українській родині на контрах близько Ню Йорку. Місцевість дуже гарна та здорова, з греко-католицькою церквою на місці. Умови праці та винагородження за обопільним порозумінням. Старші жінки без рідні можуть найти при українській родині приличне життя та родинне трактування. Голоситися листовно на адресу: 252,4

"SVOBODA"
c/o Ukrainian Family
P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1304. Комплікації наростають.

Коли Тарзан вернувся до Джени, він лише сказав, що вони залишаться в таємничім замку.

Конрад засміявся гірко. „Дивне це, що батько дозволив тобі тут лишитися".

„З тобою при моїм боці я надіюся виздоровіти. Без тебе я згину".

Тарзан був задоволений, що Джена могла доглянути Конрада, доки він не прийде до здоровля. Одначе він не передбачив надзвичайних комплікацій.